

Romani CRISS

Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii

Str. Buzesti nr. 19, Sector 1

Bucuresti – Romania

Tel: 004 021 / 310 70 60

Fax: 004 021/ 310 70 70

E-mail: office@romanicriss.org

www.romanicriss.org

ROMANI CRISS

Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii

RAPORT ANUAL 2005

Cuprins:

1. Misiunea Romani CRISS
2. Date generale despre activitatea RC in 2005
3. Proiecte Romani CRISS
4. Publicatii
5. Romani CRISS in documente internationale

1. MISIUNEA ROMANI CRISS

Romani CRISS - Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii (RC) este o organizatie non-guvernamentala care apara si promoveaza drepturile romilor in Romania prin acordarea de asistenta legala victimelor discriminarii si prin promovarea unor activitati menite sa combata discriminarea sau excluderea romilor din viata publica.

Scurta istorie

Organizatia a fost infiintata in 4 Aprilie 1993, intr-o perioada marcata de conflictele violente de la inceputul anilor '90. Inca de la inceput, organizatia a abordat problemele cu care se confrunta romii din perspectiva respectarii drepturilor omului, folosind instrumente specifice precum mediere, litigare si advocacy.

De asemenea, Romani CRISS a jucat nu doar rolul unei organizatii care critica institutiile publice atunci cand acestea nu aplica legea in relatie cu cetatenii de etnie roma, ci a si incercat sa sprijine autoritatile in incercarea lor de a schimba situatia existenta. Aceasta s-a realizat fie oferindu-le exemple de buna practica, care apoi au fost preluate si dezvoltate de catre ministere (mediatorul sanitar), fie actionand ca parteneri in proiecte ce au vizat pregatirea functionarilor diverselor institutii (primarie, politie) care lucreaza cu romii.

Activitatile organizatiei au avut la baza cateva *linii directe*:

- 1. Respectarea legii** – RC a documentat si monitorizat cazuri de discriminare (in diverse domenii), abuz si violenta impotriva romilor. In acelasi timp, acolo unde existau situatii tensionate in comunitate, RC a reusit sa actioneze ca un mediator intre comunitatile de romi si autoritatile publice locale, evitandu-se astfel un posibil conflict.
- 2. Dezvoltare comunitara** - RC a fost implicata in proiecte ce au vizat masuri de dezvoltare a increderii reciproce intre romi si autoritatile locale. De exemplu au fost dezvoltate o serie de proiecte ce au vizat imbunatatirea educatiei pentru copiii romi (cea mai cunoscuta este campania “Copiii romi vor sa invete”). Si institutia mediatorului sanitar, dezvoltata de RC incepand cu 1998 a avut rezultate foarte bune, acum fiind o masura asumata si finantata anual de la bugetul Ministerului Sanatatii. Tot aici merita amintit proiectul RrAJE (Roma Rights and Access to Justice in Europe), desfasurat impreuna cu “European Dialogue”, organizatie din Marea Britanie. Proiectul a oferit un exemplu pentru modul in care primaria poate lucra in mod activ cu o comunitate de romi destul de mare (comunitatea de romi din municipiul Botosani), aplicand prevederile Strategiei pentru Imbunatatirea Situatiei Romilor din Romania.
- 3. Participare la miscarea romilor la nivel national si international** – prin construirea de aliante, oferirea de informatii despre romi diversilor parteneri/donatori internationali, incurajand dezvoltarea relatiilor de parteneriat intre diverse ONG-uri locale de romi si ONG-uri din alte tari. A promovat intotdeauna solidaritatea la nivel international intre organizatiile de romi si a participat la dezvoltarea unor initiative internationale precum Forumul European al Romilor si Travellers si Deceniul de Incluziune a Romilor.
- 4. Studii** privind situatia romilor in Romania si in regiune. RC a devenit un cunoscut centru de date/studii despre situatia romilor. In aceasta privinta a colaborat cu multe institutii nationale si internationale, printre acestea numarandu-se Consiliul Europei, MRG – Minority Rights Group, OSCE – Organizatia pentru Securitate si Cooperare in Europa.

Obiective pentru 2005

Pentru anul 2005, avand in vedere situatia privind politicile pentru romi, politicile referitoare la anti-discriminare si problemele cu care se confrunta romii, obiectivul principal al RC a fost prevenirea si combaterea discriminarii romilor, adresandu-se, in special, practicilor si tipurilor de discriminare si segregare raspandite in Romania. Astfel, pentru 2005, s-au avut in vedere urmatoarele domenii de lucru:

1. Discriminarea in domeniul educatiei – motivata de numarul mare de cazuri de segregare raportat in ultimul timp
2. Discriminarea in domeniul locuintelor – avandu-se in vedere experienta anterioara a RC in documentarea accesului romilor la serviciile publice, discriminarea privind conditiile de locuire a fost introdusa in 2005 ca obiectiv specific al organizatiei.
3. Discriminarea in accesul la serviciile de sanatate – cu scopul de a preveni si combate abuzul si discriminarea romilor in acest domeniu prin extinderea retelei mediatorilor sanitari in Romania si prin abordarea si altor probleme de sanatate cauzate de conditiile precare de locuire din comunitatile de romi
4. Violenta rasiala – continuarea documentarii si interventiei in cazuri de discriminare, abuz si violenta in comunitatile de romi

Avand in vedere aceste obiective, organizatia este structurata pe urmatoarele *departamente*

Drepturile omului

Coordonator departament -MARIAN MANDACHE

Sanatate

Coordonator departament-DANIEL RADULESCU

Educatie

Coordonator departament-MARIANA DINCA, aceasta functie a fost preluata de GEORGIANA MIHAI in ianuarie 2006.

Social

Coordonator departament
ADRIAN VASILE

Cooperare Internationala

Coordonator departament
MARGARETA MATACHE

Directorul executiv al organizatiei a fost COSTEL BERCUS, aceasta functie fiind preluata in luna decembrie 2005 de catre MARGARETA MATACHE.

2. DATE GENERALE DESPRE ACTIVITATEA RC IN ANUL 2005

A. Parteneri

1. Ministerul Administratiei si Internelor prin Inspectoratul National pentru Evidenta Persoanelor, Institutul pentru Cercetarea si Prevenirea Criminalitatii și Inspectoratul General al Poliției Romane
2. Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale și Familiei, reprezentat de Autoritatea Natională pentru Protectia Drepturilor Copilului
3. OSCE/ODIHR/CPRSI – Punctul de Contact pentru Romi si Sinti
4. European Dialogue
5. Centrul Danez pentru Rezolvarea Conflictelor
6. Institutul Danez pentru Drepturile Omului,
7. European Roma Rights Centre
8. Centre on Housing Rights and Evictions (COHRE)
9. Fundacion General Gitano, Spania
10. Consilii judetene, prefecturi, primarii si ONG-uri de romi si de neromi din intreaga tara.

B. Rezultate/beneficiari

1. 2000 de persoane pentru care au fost intocmite acte de identitate si de stare civila
2. 20 de cazuri de documentare privind discriminarea romilor in domeniul locuirii
3. 15 cazuri de interventie –discriminare pe locuire (incluzand scrisori catre Presedintie si Primul Ministru al Romaniei)
4. 5 cazuri de discriminare pe locuire aduse in fata instantei
5. Instruirea unui numar de 150.politisti in domeniul antidiscriminarii
6. Intocmirea unui ghid practic pentru prevenirea si rezolvarea conflictelor
7. Formarea a 5 monitori locali de drepturile omului
8. Monitorizarea unui numar de 58 de cazuri de incalcare a drepturilor omului
9. Formarea a 62 de mediatori sanitari in domeniul prevenirii tuberculozei
10. Campanii de informare privind tuberculoza in 35 de comunitati de romi
11. 47 profesori de liceu formati sa lucreze cu copii romi admisi pe locuri speciale
12. 5 campanii si 10 puncte de informare cu privire la drepturile si posibilitatile de admitere in invatamantul liceal si vocational
13. Formarea a 20 de cadre medicale privind problemele de discriminare si drepturile omului
14. Cursuri de pregatire in domeniul drepturilor omului si discriminarii pentru activistii romi
15. Realizarea unui manual privind masurile anti -discriminare in Romania
16. Realizarea unei brosure anti -discriminare destinata comunitatilor de romi
17. Realizarea unui manual privind discriminarea romilor in domeniul locuintelor
18. Formarea unui numar de 60 de tineri romi din ONG-uri in domeniul drepturilor omului

C. Finantatori

1. Comitetul Catolic împotriva Foamei și pentru Dezvoltare (CCFD)
2. Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord la București
3. Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Norvegiei
4. Ministerul Danez al Afacerilor Externe, Fondul Danez pentru Pace și Stabilitate
5. Open Society Institute - Budapesta
6. Ambasada Germaniei la București
7. Ministerul Sănătății prin Unitatea de Management a Proiectului Fondului Global și a Bancii Mondiale
8. UNICEF
9. Comisia Europeană – Programul de acțiune al UE pentru combaterea discriminării (2001-2006)
10. Comisia Europeană – DG “Sănătate și Protecția Consumatorului”
11. OSCE/ODIHR

3. DESCRIEREA PRINCIPALELOR PROIECTE DERULATE IN 2005

„CETĂȚENII ROMI FĂRĂ IDENTITATE. ACCES EGAL LA RESURSE”

Lipsa actelor de identitate este unul din principalii factori care impiedica accesul romilor la drepturile care li se cuvin. RC a initiat acest proiect folosindu-se de experienta pe care a dobandit-o intr-un proiect similar in perioada 2000-2001. Obiectivele proiectului au fost de a acorda asistenta juridica si financiara persoanelor fara acte de identitate si de a organiza campanii de constientizare a romilor fata de importanta obtinerii actelor de identitate.

Sprijinit financiar de catre Comitetul Catolic impotriva Foamei si pentru Dezvoltare si de catre Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii si Irlandei de Nord la București, proiectul s-a adresat unui numar de 2000 de romi din 11 judete ale tarii (Tulcea, Calarași, Bucuresti, Ilfov, Neamt, Galati, Salaj, Dolj, Giurgiu, Timis, Buzau si municipiul Bucuresti). Au fost considerate prioritare in cadrul acestui proiect cazurile de inregistrare tardiva a nasterii, cazurile copiilor repatriati sau nascuti in strainatate si cazurile copiilor cu probleme de sanatate si copiilor de varsta prescolara.

Pentru implementarea lui s-au constituit parteneriate atat la nivel central (cu Inspectoratului National pentru Evidenta Populației, Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului și Inspectoratului General de Politie), cat si la nivel local cu consiliile judetene, primariile, prefecturile si organizatiile locale ale romilor.

APARAREA DREPTULUI LA LOCUINTA AL ROMILOR SI O PROVOCARE LA ADRESA DISCRIMINARII IN ROMANIA

Acest proiect, complex prin natura problematicii abordate, a fost unul dintre primele proiecte din Romania care au abordat subiectul locuirii din perspectiva discriminarii. De aceea au fost incluse mai multe obiective pentru a putea obtine o baza temeinica pentru interventii viitoare in acest domeniu. Proiectul si-a propus realizarea unor cercetari de teren, a unei cercetari legale si a unui manual cu privire la conditiile de locuire, segregare, statutul rezidentilor, libertatea de miscare a rezidentilor, evacuările fortate si alte forme de discriminare. Metodologia studiului a fost elaborata de catre partenerul RC, ERRC. (Detalii despre acest studiu pot fi gasite in capitolul urmator)

Alte obiective ale proiectului au fost: asigurarea de asistenta legala in fata instantelor de judecata pentru cazuri strategice, publicatii, advocacy.

Un numar de 20 de cazuri de discriminare au fost documentate (cazurile au fost selectate astfel incat sa acopere o varietate cat mai mare de probleme) si s-a intervenit in 15 cazuri, dintre care 5 au fost cazuri strategice. Din cele 20 de cazuri, 5 s-au dovedit a nu fi cazuri de discriminare sau abuz. Pentru restul cazurilor, au fost alese urmatoarele solutii: in unele cazuri dialogul cu autoritatile locale a fost de ajuns pentru rezolvarea problemei; au fost adresate scrisori oficiale de catre parteneri autoritatilor locale pentru a afla punctul lor de vedere cu privire la situatia respectiva; s-au adresat, de asemenea scrisori, si catre diferite institutii nationale si internationale (Presedintie, Guvern, Ambasade, Delegatia Comisiei

Europene la Bucuresti) semnaland situatii grave de discriminare; s-au adresat plangeri catre CNCD; au fost selectate 5 cazuri care au fost aduse in fata instantelor judecatoresti.

RC si ERRC au prezentat la nivel national si international tipuri de discriminare si abuz in ceea ce priveste dreptul la locuire. CRISS, ERRC si COHRE au editat un manual de training pentru ONG-uri in vederea apararii dreptului la locuire in comunitatile de romi.

Documentarea aspectelor negative, dar si a celor pozitive in relatia dintre romi si autoritati in ceea ce priveste conditiile de locuire si aplicarea mai multor tipuri de solutii pentru rezolvarea cazurilor fac din acest proiect un inceput bun pentru viitoarele activitati ale RC in domeniul dreptului la locuire al romilor.

DREPTURILE OMULUI SI MANAGEMENTUL CONFLICTULUI – PROIECT PENTRU OFITERII DE POLITIE CARE LUCREAZA IN COMUNITATILE DE ROMI

Proiectul si-a propus sa reduca incidenta comportamentelor abuzive ale reprezentantilor politiei fata de romi prin pregatirea unor politisti care sa lucreze cu comunitatile de romi.

In urma cursului de pregatire, la nivelul fiecarui Inspectorat Judetean de Politie din tara au fost elaborate si implementate planuri locale de actiune, in conformitate cu Strategia Nationala pentru Imbunatatirea Situatiei Romilor.

Pregatirea politistilor a cuprins urmatoarele teme: drepturile omului, managementul conflictelor, probleme/caracteristici specifice comunitatilor de romi, scrierea si managementul proiectelor.

Alte rezultate ale acestui proiect:

- editarea unui ghid practic pentru politisti cu privire la respectarea drepturilor omului si pentru prevenirea si rezolvarea conflictelor in comunitatile de romi;
- formularea unei propuneri de introducere in curricula Academiei de Politie a unui curs de acest tip, fapt care asigura sustenabilitatea acestui proiect;
- Activitati de advocacy la nivelul institutiilor publice locale privind relatia lor cu romii;
- Intalnire cu reprezentanti ai Ministerelor de Interne din alte tari pentru a discuta despre posibilitatea extinderii acestui proiect.

Parteneri in acest proiect au fost: Centrul Danez pentru Rezolvarea Conflictelor, Insitututul Danez pentru Drepturile Omului, Centrul Regional de Facilitare si Negociere, Ministerul Administratiei si Internelor.

RETEA DE MONITORIZARE PENTRU COMBATAREA DISCRIMINARII FATA DE ROMI

Proiectul monitorilor locali de drepturile omului a continuat si in 2005. Reteaua a fost extinsa cu inca 5 tineri romi, iar cei care deja activau si-au continuat cursurile de perfectionare in domeniu.

A fost dezvoltata si latura de cooperare si crestere a increderii intre romi si autoritatile publice, prin organizarea a 5 mese rotunde. Un numar de 20 de cazuri au beneficiat de asistenta juridica, iar, in final, a fost intocmit un raport privind situatia respectarii drepturilor omului in 2005 in Romania.

In perioada decembrie 2004 - august 2005 au fost monitorizate 58 de cazuri de incalcare a drepturilor omului. Dintre cele 13 cazuri de abuz, 3 se afla pe rolul diferitelor parchete, iar 1 a fost adus in atentia CEDO. In ceea ce priveste cele 28 de cazuri de discriminare, 2 cazuri au fost sanctionate de CNCD, 8 se afla in curs de solutionare, 4 urmeaza a fi aduse in atentia instantelor, iar alte 4 cazuri se afla pe rolul instantelor judecatoresti.

Au mai fost monitorizate 2 cazuri de violenta intre romi si majoritari, 2 cazuri de amenzi abuzive aplicate romilor. Tot in atentia RC se afla si 2 cazuri de sterilizare a femeilor rome.

INITIATIVA STRATEGICA PENTRU ROMI SI POLITIE IN ROMANIA

Proiectul a fost derulat de catre RC in colaborare cu OSCE/ODIHR – Punctul de Contact pentru Romi si Sinti si European Dialogue. Principalele obiective ale proiectului au fost: realizarea unei evaluari a politicilor si practicilor politiei in relatia cu comunitatile de romi, dezvoltarea de catre Ministerul de Interne si ONG-urile rome a unui program comun de pregatire si a unui manual de conduita pentru politistii care lucreaza in comunitatile multiculturale si intocmirea unui plan de actiune pentru implementarea standardelor la care sa se desfasoare interventiile viitoare.

Principalele activitati derulate in anul 2005 au fost urmatoarele:

- Semnarea unui Memorandum de Intelegere intre OSCE/ODIHR , Ministerul de Interne (MAI) si RC. Principalele activitati prevazute de acest memorandum sunt: evaluarea sistematica a politicilor si practicilor politiei fata de romi; organizarea de cursuri de pregatire pentru ONG-urile rome pentru a participa, ca parteneri ai MAI, in procesul evaluarii sistematice; cursuri de pregatire pentru politisti cu scopul de a dezvolta abilitati de comunicare dintre politie si romi.
- O intalnire de lucru cu organizatiile de romi din tara pentru constituirea unei baze documentare asupra practicilor negative si pozitive privind relatiile dintre comunitatile locale de romi si politie.
- Un atelier de lucru cu reprezentanti ai politiei pentru o initiere asupra setului de standarde minime prevazute de Conventia Europeana de Drepturile Omului (CEDR), dezvoltate prin jurisprudenta Curtii Europene de Drepturile Omului (CEDO) din Strasbourg. Au fost abordate urmatoarele subiecte: evaluarea strategica a politiei romane: politici si proceduri operationale; autoevaluarea strategica privind drepturile omului: politicile si procedurile operationale ale Inspectoratului General al Politie; principii democratice.

Data fiind importanta acestui proiect pentru partile implicate, se lucreaza la prelungirea Memorandumului de Intelegere si pentru anul 2006.

IMBUNATATIREA CONTROLULUI TUBERCULOZEI LA GRUPURILE POPULATIONALE CU RISC CRESCUT: “LUPTA IMPOTRIVA TUBERCULOZEI IN COMUNITATILE DE ROMI DIN ROMANIA

Scopul proiectului a fost reducerea ratei de crestere a incidentei tuberculozei in randul populatiei de romi din 4 judete pilot (Calarasi, Galati, Giurgiu Tulcea) si municipiul Bucuresti – sectoarele 1 si 6 (un total de 35 de comunitati de romi). Pentru a atinge acest obiectiv s-au realizat campanii de informare despre tuberculoza in 35 de comunitati de romi, 10 intalniri locale, 3 intalniri regionale si 52 vizite de monitorizare a activitatii celor 62 de mediatori sanitari formati in domeniul prevenirii TBC.

Campaniile de informare s-au desfasurat cu ajutorul mediatoarelor sanitare in comunitatile in care acestea isi desfasoara activitatea. Au fost distribuite materiale informative, au fost tinute lectii deschise in scoli si au avut loc intalniri cu comunitatile de romi.

In cadrul meselor rotunde au fost dezbatute teme precum relatia dintre romi si furnizorii de servicii medicale, dificultatile medicilor de familie in lucrul cu pacientii, rolul mediatorului sanitar, Planul National de Control al Tuberculozei, etc.

Cu ajutorul ICCV (Institutul pentru Cercetarea Calitatii Vietii) a fost realizat si un studiu in cele 35 comunitati, studiu ce isi propune sa identifice nevoile comunitatilor de romi privind educatia pentru sanatate, cu accent pe prevenirea tuberculozei. Concluziile studiului au fost ca starea de sanatate a romilor este influentata in mod semnificativ de statutul lor socio-economic si de conditiile precare in care traiesc.

INTARIREA CAPACITATII DE DEZVOLTARE A MEDIATORULUI SANITAR ACTIV IN CADRUL DIRECTIILOR DE SANATATE PUBLICA JUDETENE

Proiectul derulat in perioada octombrie 2004- septembrie 2005 are ca obiectiv general Intarirea capacitatii de dezvoltare a mediatorului sanitar activ in cadrul Directiilor de Sanatate Publica Judetene.

Prin intermediul acestui proiect ne-am propus sa imbunatitim relatia dintre mediatorul sanitar, medicul de familie si coordonatorul activitatii din cadrul DSP Judetene prin organizarea unor cursuri de formare in domeniile comunicare si mediere sanitara , organizarea de intalniri de lucru care sa contribuie la atingerea obiectivului general precum si deplasari de monitorizare a activitatii mediatorilor sanitari activi in reateaua Ministerului Sanatatii. Totodata, prin intermediul acestui proiect ne-am propus sa elaboram un plan comun de activitati in domeniul sanatatii romilor precum si crearea la nivel local/judetean a unor echipe de lucru care activeaza in domeniul sanatatii romilor.

COPIII ROMI VOR SA INVETE

Spre deosebire de proiectul similar derulat in 2004, acest proiect a introdus un nou grup tinta, cel al profesorilor de liceu care lucreaza cu copiii romi intrati pe locuri speciale. Acestia au fost informati cu privire la problematica roma in general (istorie, cultura) si cu privire la conceptul de politici afirmative.

A fost primul proiect in care profesorii de liceu au fost implicati si au descoperit potentialul de dezvoltare al elevilor romi. A fost pregatit un numar de 47 profesori alesi din randul scolilor care au promovat intens aceasta masura afirmativa. Recomandarea lor a fost ca, in anii urmasori, proiectul sa fie extins in mai multe judete

In cadrul proiectului s-a realizat si o campanie de informare a parintilor copiilor romi cu privire la masurile afirmative adoptate in domeniul invatamantului in 4 judete (Arges, Calarasi, Sibiu, Vaslui) si municipiul Bucuresti. S-au infiintat, de asemenea, si 10 puncte de informare cu privire la drepturile si posibilitatile copiilor romi de a urma invatamantul liceal sau vocational.

REDUCEREA INEGALITATILOR DIN DOMENIUL SANATATII IN COMUNITATILE DE ROMI "SASTIPEN"

Scopul general al proiectului a fost de a aduna informatii despre starea de sanatate in comunitatile de romi, de a le compara cu datele privitoare la populatia majoritara si de a face recomandari privind strategii de interventie in acest domeniu.

Obiectivele specifice ale proiectului au fost:

- Sa initieze un proces coordonat de colectare a informatiei si sa disemineze rezultatele prin intermediul internetului, al rapoartelor anuale si al altor documente privind accesul inegal la serviciile de sanatate al comunitatii de romi/ standardele de sanatate.
- Sa faca schimb de informatii, practici pozitive la nivel international si sa identifice indicatori de sanatate care se aplica partenerilor din reseaua Sastipen.
- Sa analizeze si sa traga concluzii privind starea de sanatate si inegalitatile cu care se confrunta comunitatea de romi, concluzii ce vor fi diseminate principalilor actori implicati (administratii publice/ experti in domeniul sanatatii/ retele pe sanatate, etc).
- Sa elaboreze materiale pentru grupurile tinta, incluzand strategii de interventie in principalele domenii de sanatate.

Activitati principale:

---

1. Dezvoltarea unui sistem de colectare a informatiei (cantitativa si calitativa) privind starea de sanatate a comunitatilor de romi din Europa;
2. Analiza inegalitatilor in sanatate cu care se confrunta romii si elaborarea de concluzii: diagnoza, indicatori de sanatate si practici pozitive;
3. Formarea unui numar de 20 de persoane din institutiile publice de sanatate in vederea oferirii de servicii adecvate de sanatate comunitatilor de romi
4. Formarea de mediatori sanitari

TRAILER

RC, in parteneriat cu European Dialogue, au implementat in Romania activitatile acestui program ce se desfasoara in Bulgaria, Slovacia, Marea Britanie, Irlanda si Romania. Activitatile principale au fost:

1. Pregatire pentru 60 de activisti romi si reprezentanti ai ONG-urilor in domeniul drepturilor omului (aspecte teoretice si practice, legislatia anti-discriminare in Romania, CNCD, documentarea cazurilor de discriminare);
2. Documentarea a 10 cazuri de discriminare;
3. Realizarea unui manual despre masuri anti-discriminare, material ce a fost distribuit tuturor actorilor importanti in acest domeniu;
4. Realizarea unei brosure despre discriminare distribuita in comunitatile de romi;
5. Un e-group la care participa toti activistii implicati in acest proiect.

4. PUBLICATII RC

Lupta impotriva tuberculozei in comunitatile de romi din Romania Raport de evaluare a starii de fapt in 35 de comunitati din judetele Calarasi, Galati, Tulcea, Giurgiu si municipiul Bucuresti

Printre cele mai importante concluzii si recomandari ale acestui studiu se numara:

- Excluziunea romilor de la serviciile de sanatate publica este datorata, in primul rand, distributiei geografice inechitabile a unităților sanitare. Excluziunea formala este foarte redusa, iar cea informala afecteaza intreaga populatie a Romaniei si se datoreaza disfunctiilor din sistemul sanitar;
- Cele mai importante probleme legate de TBC in comunitatile de romi sunt existenta cazurilor nedepistate si intreruperea tratamentului;
- Romii cunosc, in mare parte, caracteristicile acestei boli si modalitatile de transmitere;
- Rezolvarea problemei actelor de identitate si extinderea cabinetelor medicale, mai ales in zonele defavorizate sau izolate, ar duce la imbunatatirea semnificativa a starii de sanatate in comunitatile de romi;
- De asemenea, un impact semnificativ l-ar avea organizarea de campanii de informare asupra drepturilor si obligatiilor pe care le au asistatii, precum si promovarea unei educatii sanitare minime in ceea ce priveste bolile, in general.

Apararea dreptului la locuire in Romania

Cazurile de incalcare a drepturilor omului in domeniul locuirii au devenit din ce in ce mai numeroase. Chiar daca nu se inregistreaza cazuri de discriminare, conditiile in care locuiesc marea majoritate a romilor nu corespund unor standarde minime de igiena si confort.

Acest manual se doreste a fi un ghid pentru activistii romi care se confrunta cu acest gen de probleme. El ofera o imagine de ansamblu asupra diverselor componente ale dreptului la locuire, asupra conexiunilor dintre dreptul la locuire si celelalte drepturi ale omului (dreptul la educatie, la sanatate, etc) si asupra diverselor activitati care pot fi desfasurate (documentare, monitorizate, advocacy, actiuni in justitie).

In prima parte a studiului sunt definite dreptul la locuire si principalele prevederi din legislatia interna si internationala referitoare la acest drept. Sectiunea a doua descrie strategiile prin care poate fi promovat dreptul la conditii decente de locuire.

Participarea politica a romilor din Romania

Scopul acestui studiu a fost descrierea modului in care romii au participat la viata politica din Romania dupa 1990. Sunt descrise aici principalele formatiuni politice (si lideri) care au participat la alegeri si rezultatele obtinute, sunt analizate rapoartele de monitorizare a alegerilor din Romania, precum si oferta electorala facuta romilor de catre principalele partide politice. Studiul al fost realizat in parteneriat cu organizatia "Sanse egale" din Zalau.

Principalele concluzii ale studiului sunt:

- Romii nu au venit la alegerile generale din 2004 cu o platforma electorala, singura formatiune care a avut o oferta electorala adresata romilor a fost Uniunea PSD+PUR;
- Dupa 1990 a existat o mare diversitate a organizatiilor politice ale romilor, rezultata din eterogenitatea intra-etnica;
- In opinia unora, faptul ca guvernul PSD s-a bazat exclusiv pe o singura formatiune politica a romilor a dus la fragmentarea ONG-urilor rome, dar exista eforturi continue pentru unificarea acestora;
- Electoratul rom este unul caracterizat de grade diferite de saracie, stigmatizat, discriminat, de multe ori exclus din viata sociala si civica. Ca urmare, s-a format un electorat rom obedient, usor manevrabil, sensibil la problemele sociale, fara credinta ca poate influenta intr-un fel deciziile;
- Decizia politica a romilor este influentata de liderii fiecarei comunitati;
- Principala tema folosita pentru curtarea electoratului rom a fost rezolvarea problemelor imediate (racordarea la sistemul de canalizare, bransarea la retea de curent electric, etc).

Ghid de practici pozitive pentru educatia copiilor romi

Acest ghid, aparut in cadrul proiectului "Pasi spre toleranta", reprezinta un instrument important al profesorilor care sunt implicati in educatia copiilor romi. Primele capitole explica concepte precum "interculturalitate", "noile educatii" si "etnocultura", dupa care e prezentata o scurta istorie a romilor.

Capitolul III prezinta politicile educationale cu privire la copiii romi si masurile afirmative adoptate in acest domeniu. Urmatorul capitol descrie modalitati practice de lucru cu comunitatea si elevii romi, pe grupe de varste, pentru ca, in final, sa fie prezentata lista materialelor didactice destinate invatamantului pentru romi.

Prevenirea consumului de droguri in familiile de romi Atelier de lucru

Aceasta publicatie ofera propuneri didactice pentru mediatorii care lucreaza cu parintii romi in scopul de a facilita o abordare eficienta a subiectului legat de consumul de droguri. Atelierul de lucru cuprinde sapte sesiuni: rolul familiei in prevenirea consumului de droguri, mod de viata sanatos, factori de risc si factori de protectie in familie, strategia de informare privind drogurile, modul in care copiii isi petrec timpul liber, importanta comunicarii cu copiii, rolul parintilor in indentificarea si abordarea problemei drogurilor. Rolul mediatorului este acela de a organiza sesiuni de informare in care parintii sa isi poata exprima liber temerile legate de consumul de droguri si sa faciliteze schimbul de experienta si de idei intre parinti.

Romii din Romania- Repere prin istorie

Aceasta brosură, finanțată de UNICEF, reprezintă o scurtă călătorie prin istoria romilor în România, în care sunt evidențiate evenimente și personalități marcante. Ea reprezintă o sursă de informare ușor accesibilă, nu numai pentru învățători, ci și pentru toți cei care doresc să afle elemente esențiale din istoria și cultura romilor.

Ai dreptul sa nu fii discriminat

Aceasta brosură explică pe înțelesul tuturor legislația împotriva discriminării în România (de la O.G. 137/2000 până la Legea 27/2004) și oferă exemple de instituții care s-au adresat Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și sancțiunile aplicate celor care au încălcat această lege.

5. ROMANI CRISS IN RAPOARTE INTERNATIONALE

Activitatea RC a fost recunoscuta si pe plan international, prin mentionarea sa in diferite rapoarte internationale.

In raportul de tara pentru anul 2004 privind respectarea drepturilor omului in Romania, raport elaborat de catre Departamentul de Stat al SUA, RC apare mentionata de 9 ori. Actiunile pentru care organizatia s-a facut remarcata sunt:

- Continuarea investigarii mortii lui Nelu Balasoiu, rom decedat in inchisoarea de la Jilava;
- Abuzurile comise de politisti in relatia lor cu romii;
- Amenintarea primarului din comuna Valu lui Traian ca ii va expulza pe romii care vor depune plangere in urma abuzurilor comise de politisti in timpul unei descinderi in comunitate;
- Programul mediatorilor sanitari;
- Programul referitor la pregatirea politistilor pentru a lucra cu comunitatile de romi;
- Programul monitorilor locali de drepturile omului

De asemenea in raportul Comisiei Europene "Situatia romilor intr-o Europa largita" sunt mentionate meritele RC pentru initierea si sustinerea programului de formare a mediatorilor sanitari in Romania.